

Minnesvård över Sveriges störste låtupptecknare avtäcktes i Ystad

Olof Andersson, Sveriges störste låtupptecknare, fick för två år sedan sitt sista vilorum på Ystads nya kyrkogård och i går på den berömda skåningens födelsedag — han föddes den 23 augusti 1884 och avled strax efter det han fyllt 80 år 1964 — avtäcktes en minnesvård, rest av spelmän och många andra med intresse för svensk folkmusik. Högtidligheten inramades av musik av sju spelmän från Skåne och Mellansverige.

Ett 20-tal personer, den bortgångnes maka Anna Andersson, döttrar, svärsöner och övrig släkt, representanter för Musikhistoriska museet, Södermanlands spelmansförbund, Stiftelsen Sven Kjellströms minne, Sveriges spelmäns riksförbund och Svenska ungdomsringen för bygdekultur m fl samlades strax före kl 18 vid kyrkogårdsgrändarna.

Högtidligheten inleddes med att spelmannen Bertil Rydberg Örebro blåste i näverlur och därefter satte sig processionen i rörelse, företrädd av sju spelmän från Malmö, Katrineholm, Stockholm och Örebro, som spelade en skånemarsch från Stora Herrestad.

Den vackra minnesvården

försedd med en lyra och inskriptionen "Sveriges störste låtupptecknare", har utförts av stenhuggarmästare Sigrifrid Eriksson Ystad, som avtäckte stenen sedan initiativtagaren till insamlingen, folkskollärare Gustaf Wetter Katrineholm, bjudit täckelset falla.

Vid kransnedläggningen fördes Svenska ungdomsringens talan av hr Oskar Persson Stockholm, som erinrade om att Olof Anderssons levnad blev ett liv åt folkmusiken och att hans kunnighet tagits starkt i anspråk, bl a som bedömare vid spelmanstämorna, en uppgift som han lyckades utomordentligt väl med genom sitt rika kunnande, sin goda vilja och sin lättsamhet i umgänget med människor.

Sveriges spelmäns riksförbunds tack framfördes av Nils Hellborg Malmö och för Musikhistoriska museet, Sveriges Radio och Svenskt Visarkiv talade fil lic Jan Ling, som tecknade minnet av en föregångsman på folkmusikforskningens område. Olof Andersson har fostrat och entusiasmerat en ny generation spelmän och svensk folkmusik kommer alltid att vara förknippad med hans namn, sade dr Ling.

"Ett äreminne varaktigare än koppar"

Initiativtagaren till resandet av minnesvården, folkskollärare Gustaf Wetter, ordförande i Södermanlands spelmansförbund, Sveriges största, och tillika mångårig god vän med Olof Andersson citerade Runeberg: "Ej med klagan skall ditt minne firas..." och framhöll bl a att Olof Andersson skapat sig ett äreminne, som är varaktigare än koppar och skall fortleva så länge intresset för folkmusik består. Han framförde ett tack från Sörmlandsförbundet, vars repertoar till stor del arrangerats av Olof Andersson, och uttryckte sin glädje över att minnesstenen blivit verklig.

Tillsammans med hr Sven Axell Stockholm och Bertil Rydberg representerade hr Wetter också Stiftelsen Sven Kjellströms minne och hr Rydberg erinrade om att Olof Andersson gett oss flera upptecknade låtar än någon annan samt nedlade på gravstenen blomsterlyra, där blommorna symboliserade kärleken och de mogna axen skörden.

De sju spelmännen stämde därefter upp Tystbergavisan, arrangerad av Olof Andersson, en mycket vacker låt från Sörmland som bl a spe-

Vid den vackra minnesstenen, som utförts av stenhuggarmästare Sigrifrid Eriksson, hyllas här Olof Anderssons minne av företrädaren för Stiftelsen Sven Kjellströms minne. Fr. v. Sven Axell Stockholm, Gustaf Wetter Katrineholm — initiativtagare till minnesvården — och Bertil Rydberg Örebro.

lades vid kransnedläggningen på prins Wilhelms begraving.

Kranser och blommor nedlades också av den efterlevandes maka och barn och på de anhörigas vägnar talade och tackade sängpedagog Sigvard Wallbeck-Hallgren, som framhöll att minnesbilden av Olof Andersson i dag står i klart och rent ljus. Han älskade sitt Skåne, där han startade sina uppteckningsresor, och han har nu återbördats till sitt kära Skåne, där han vilar nära det hav, vid vilket han var bosatt större delen av sina mannaår. Själv är han borta, men hans låtar skall fortsätta att sjungas från tusentals stråkar i hela vårt land!

Anledningen till att Olof Andersson fått sitt sista vilorum i Ystad är att han förläskade sig i dessa trakter, där han under de senare åren av sitt liv varje sommar bodde hos en dotter, klädkonstnären Stina-Greta Olofsdotter, och hennes make Sigvard Wallbeck-Hallgren på Kåsagården i Abbekås. De flesta av sina låtuppteckningar gjorde han för övrigt i trakten av Abbekås.

Olof Andersson föddes i Åhus och var fram till 1919 frisör där men ägnade sig sedan helt åt musiken. Hans intresse för folkmusik väcktes, då den berömda spelmannen och folkmusikforskaren Nils Andersson föreläste i Åhus och dessförinnan hade han lärt sig spela fiol av den vittbekände Erik Dahlberg. Det sista arbete Olof Andersson lade handen vid var för övrigt en innehållsrik och för spelmän mycket lärorik brevsamling mellan honom och Nils Andersson.

Som allmogespelman och föreläsare framträdde Olof Andersson bl a tillsammans med Ernst Norlind och under många år medverkade han i radio med en rad uppmärksammade program om folkmusik från olika svenska landskap. Det var på uppdrag av Nils Andersson han började uppteckna och insamla folkmelodier från sin hemtrakt och sedan Nils Andersson 1921 avlidit fick Olof uppdrag att redigera hans efterlämnade samlingar, vilka han senare utökade, så att de kom att omfatta 18.000 melodier.

År 1931 gjorde han en resa till Estland — han befann sig ständigt på resande fot — för att uppteckna de gamla koralmelodier, som levde kvar bland svenskarna där. Hans stora verk var samlingen "Svenska låtar", i vilket ca 8.000 av de insamlade låtarna publicerades, och över huvud taget räddade Olof Andersson ett kulturarv, som annars skulle gått förlorat. De sista åren av sin levnad ägnade han åt uppgiften att spåra upp varianter till melodierna i olika landskap, en jätteuppgift med tanke på att en enda melodi kan ha 3.000 varianter.

Åren 1938—1962 var Olof Andersson amanuens vid Musikhistoriska museet i Stockholm. För sina insatser belönades han bl a med Illis quorum 8:e storleken och var associé i Musikaliska akademien.

YSTADS ALLEHANDA

onsdagen den 24 augusti 1966

M

Rubrik

Pag